

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU O NACRTU PRAVILNIKA		
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	NACRT UPUTA ZA PRIJAVITELJE U PROGRAM DODJELE BESPOVRATNIH SREDSTAVA NEPROFITNIM MEDIJIMA	
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	MINISTARSTVO KULTURE	
Razdoblje savjetovanja (<i>početak i završetak</i>)	27.05.2014. – 06.06.2014.	
Naziv/ime sudionika/ce savjetovanja (pojedinaac, udruga, ustanova i sl.) koji daje svoje mišljenje i primjedbe na nacrt zakona, drugog propisa ili akta	<i>Udruga za nezavisnu medijsku kulturu (UNMK)</i>	
Tematsko područje i brojnost korisnika koje predstavljate, odnosno interes koji zastupate	<i>Medij, ne predstavljamo nikakve korisnike, opći interes</i>	
Ime i prezime osobe/a koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za zastupanje	Osoba ovlaštena za zastupanje: Dijana Pribaćić Jurić, predsjednica Upravnog odbora	
	<u>Kontakt</u> E-mail: urednik.halter@gmail.com Telefon: 01 / 49 21 546	
Datum dostavljanja obrasca	6.6.2014.	
Jeste li suglasni da se ovaj obrazac, s nazivom/imenom sudionika/ce savjetovanja, objavi na internetskoj stranici nadležnog tijela? ¹	<u>DA</u>	NE

Načelne primjedbe na predloženi Nacrt Uputa za prijavitelje na Program dodjele sredstava neprofitnim medijima.

I. Općenite i proceduralne primjedbe

1. Ministarstvo kulture otvorilo je savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o dokumentu pod nazivom – «Nacrt Uputa za prijavitelje na Program dodjele bespovratnih sredstava neprofitnim medijima». Nejasno je pritom zašto Ministarstvo nije postupilo na isti način kao i u 2013. godini, kada je otvorilo savjetovanje o «Programu dodjele bespovratnih sredstava neprofitnim medijima» (kojem je bio priključen i dokument pod nazivom «Obrazloženje

¹ Sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka (NN 106/12), osobni podaci neće se koristiti u druge svrhe, osim u povijesne, statističke ili znanstvene svrhe, uz uvjet poduzimanja odgovarajućih zaštitnih mjera. Anonimni, uvredljivi ili irelevantni komentari neće se objaviti.

Programa dodjele bespovratnih sredstava neprofitnim medijima» - <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=8810>), ali ne i o «Uputama za prijavitelje». Smatramo da iz logike natječaja proizlazi da se otvara javna rasprava prije svega o «Programu dodjele bespovratnih sredstava neprofitnim medijima», kao što je prošle godine i bilo napravljeno, a ne (primarno) o «Uputama za prijavitelje». Skrećemo pažnju i na činjenicu da Ministarstvo kulture «Upute za prijavitelje» službeno smatra neslužbenim dokumentom, što je vidljivo iz službenog dopisa Ministarstva kulture Klasa: 008-01/12-01/0029, ur.br.: 532-01/10. od 25. studenoga 2013, u kojem na str. 2., a u vezi «Programa dodjele bespovratnih potpora», piše: «/.../ Jasno proizlazi da se u ovom Programu, kao i u komplementarnom Programu dodjele bespovratnih sredstava neprofitnim medijima – uz pravne osobe upisane u Registar neprofitnih organizacija – neprofitnim medijima smatra i niz pravnih osoba koje u taj registar nisu upisane /.../ (ispričavamo se što tu proširenu definiciju nismo proveli i u – iako neslužbenom /podcrtala UNMK/ – na stranicama Ministarstva kulture objavljenom eksplanatornom dokumentu o ciljevima, pravilima i kriterijima programa/.../))». Nadalje, upozoravamo da Zakon o pravu na pristup informacijama u čl. 11. st. 2. propisuje: «Tijela javne vlasti iz stavka 1. ovog članka dužna su objaviti na internetskoj stranici nacrt zakona i drugog propisa o kojem se provodi javno savjetovanje sa zainteresiranom javnosti /.../» Propis je po definiciji službeni dokument, prema tome neslužbeni dokument ne može biti predmet javnog savjetovanja. Osim toga, i Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata iz 2009. godine odnosi se na «informiranje, savjetovanje, uključivanje i partnerstvo, kao najviši stupanj suradnje i uzajamne odgovornosti Vlade i predstavnika zainteresirane javnosti za proces donošenja i provedbe programa, zakona, drugih propisa i akata» - što su redom službeni dokumenti. Dakle, niti po tom Kodeksu neslužbeni dokument ne može biti predmet savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Zbog svega iznesenog, pozivamo Ministarstvo da otvori savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o «Programu dodjele bespovratnih sredstava neprofitnim medijima», a ne (samo) o njegovim «Uputama».

2. ZPPI u čl. 11. st. 2. propisuje da su «tijela javne vlasti dužna objaviti na internetskoj stranici nacrt zakona i drugog propisa o kojem se provodi javno savjetovanje sa zainteresiranom javnosti, u pravilu u trajanju od 30 dana, uz objavu razloga za donošenje i ciljeva koji se žele postići savjetovanjem». Usprkos citiranoj zakonskoj odredbi, Ministarstvo je savjetovanje o «Uputama za prijavitelje» otvorilo 27. svibnja 2014., s rokom do 6. lipnja – što je sveukupno 11 dana (od toga 9 radnih), i to bez obrazloženja tako drastičnog skraćivanja zakonskog roka. Pritom, uz «Upute» nisu navedeni ni razlozi za donošenje (izmijenjenih) «Uputa», niti su navedeni ciljevi koji se žele postići savjetovanjem. Navedeni su samo ciljevi koji se žele postići «Programom dodjele bespovratnih sredstava» («Programom se žele postići određeni opći i posebni ciljevi...»), međutim kao što smo naveli u prethodnoj točki, «Program» nije predmet ove javne rasprave, već su to «Upute za prijavitelje».
3. Rok koje je Ministarstvo kulture odredilo za podnošenje sugestija i prijedloga na «Upute» je 6. lipnja 2014. «Uputama» je pak predviđeno da natječaj bude raspisan 9. lipnja 2014. Kako je 6. lipnja petak, a 9. lipnja ponedjeljak, proizlazi da između zaključenja savjetovanja i raspisivanja natječaja nije ostavljen niti jedan radni dan vremena za razmatranje iznesenih primjedbi i odlučivanje o njima. Nije jasno kada će Ministarstvo kulture razmatrati iznesene primjedbe i javno odgovoriti na njih.
4. Nije nam također jasno kakve pozitivne ciljeve Ministarstvo želi ostvariti objavljivanjem namjere radikalne promjene modela dodjele bespovratnih sredstava (kako je prikazano u točki 1.3 «Uputa»), svega 14 dana prije raspisivanja natječaja. Smatramo da je rasprava o namjeri tako temeljite promjene koncepta natječaja trebala biti otvorena mjesecima prije

(ako je takva namjera postojala i ako je bila utemeljena na odgovarajućim empirijskim i ostalim pokazateljima). Skrećemo pažnju da je dana 6. ožujka 2014. u prostorijama Ministarstva kulture bio održan sastanak s neprofitnim medijima-korisnicima sredstava na temu evaluacije prošlogodišnjeg natječaja za neprofitne medije i pripremu ovogodišnjeg poziva te da na tom sastanku nije bila spomenuta promjena modela dodjele na način kako je to naznačeno točkom 1.3 «Nacrta uputa» (što je vidljivo i iz zapisnika s toga sastanka koji je sastavilo Ministarstvo kulture). UNMK smatra da ovako temeljita promjena koncepta natječaja u ovako kratkom roku proizvodi stanje potpune pravne nesigurnosti, unutar kakvog stanja nakladnici neprofitnih medija ne mogu planirati razvoj medija i ozbiljno raditi.

5. Na istom su sastanku bile predstavljene «Preporuke Povjerenstva za neprofitne medije u programu dodjele bespovratnih sredstava neprofitnim medijima u 2014. g.», te se o tim Preporukama raspravljalo. Povjerenstvo je, između ostaloga, preporučilo da «treba izbjeći da se projekti prijavljuju i ocjenjuju u ljetnim mjesecima i sezoni godišnjih odmora», što na kraju nije izbjegnuto, premda je na istom sastanku Ministarstvo kulture najavilo da će ovogodišnji natječaj biti raspisan u travnju ili početkom svibnja.
6. Zbog iznesenoga, UNMK predlaže Ministarstvu objavljivanje natječaja prema tekstu Programa koji je dosad bio na snazi, te otvaranje temeljite i dobro pripremljene rasprave o njegovim dosadašnjim učincima i eventualnim izmjenama odmah nakon ljeta tj. po okončanju i evaluaciji dosadašnjih jednogodišnjih potpora.

II. Konkretno primjedbe na ponuđene «Upute»

1. **Točka 1. 3.** – U odnosu na prošlogodišnji «Program dodjele bespovratnih sredstava», iz ovoga «Nacrta uputa» izbačeni su gornji limiti visine potpora. Npr, u tekstu prošlogodišnjeg Programa pisalo je «1) jedna do tri financijske podrške u iznosu od 200 do 400 tisuća kuna godišnje». U sadašnjem «Nacrtu uputa» piše: «1) osam financijskih podrški u iznosu od 200 tisuća kuna godišnje». Pretpostavljamo da Ministarstvo kulture, odabравši ovakvu formulaciju nije htjelo ukinuti gornji limit kako bi dopustila beskonačno visoke iznose, već naznačiti da potpora u toj (najvišoj) kategoriji ne može biti ni viša ni niža od 200 000 kuna. Ukoliko je tako, UNMK se protivi takvom rješenju i to iz slijedećih razloga:
  - a) Snižavanje maksimalne potpore koja je dosad iznosila 400 000 kuna za 50% u kontradikciji je s postavljenim ciljevima natječaja kako su određeni «Nacrtom uputa». Povećanjem broja medija financiranih s 200 000 kuna, uz onemogućavanje viših iznosa potpore onemogućava se postizanje više razine profesionalizacije novinarskog i autorskog rada (upravo suprotno: ovakvom se mjerom potiče amaterizam, pri čemu *Kriterij 13* »Ukupan broj zaposlenih u mediju» postaje praktički neostvariv). Iz toga slijedi da na neprofitnoj medijskoj sceni neće biti medija s iole značajnijim kritičkim kapacitetom i društvenim utjecajem, neće biti medija sa značajnijim informativnim dosegom, odnosno neće biti moguće postići značajniju relevantnost sadržaja. Snižavanje maksimalne potpore za 50% uz povećanje broja primatelja tih potpora doprinijet će usitnjavanju i marginalizaciji neprofitne medijske scene – premda smatramo da bi, upravo suprotno, trebalo otvoriti razgovor o njezinu okrupnjavanju.
  - b) Ministarstvo se prije opredjeljenja za ovakav model ni na koji način nije očitovalo o «Preporukama Povjerenstva za neprofitne medije» koje su neprofitnim medijima od

strane Ministarstva 27. veljače 2014. bile upućene putem mailing liste. U tom je dokumentu, naime preporučeno: «(3) Jedna od najvažnijih preporuka je uvesti višegodišnje financiranje. (...) Smatramo da bi barem trogodišnje potpore omogućile nužnu stabilnost i planiranje razvoja medija. U tom cilju već bi evaluacijom rezultata natječaja 2013.-14. trebalo započeti rad na evaluaciji medija koji bi zasluživali višegodišnju potporu (...)», te «(4) – višegodišnje (institucionalne) potpore etabliranim medijima u cilju uspostavljanja stabilnosti rada, razvoja i zapošljavanja novinara – npr. 300-400.000 kn». Proizlazi da je opredjeljenje Ministarstva za smanjivanje najviših iznosa potpora za 50% diametralno suprotna intenciji izraženoj u ovom dokumentu Povjerenstva, i to bez ikakvog komentara i iznesene protuargumentacije, što smatramo, između ostaloga, bezrazložnim ponižavanjem ovog stručnog tijela koje je dosad – koliko se može zaključiti na osnovu javno dostupnih podataka - na kompetentan, odgovoran i transparentan način obavljalo svoj posao.

2. **Točka 1. 3.** – prva rečenica, za razliku od analogne rečenice iz prošlogodišnjeg «Programa» ne sadrži podatak o ukupnom iznosu sredstava koja će biti raspodijeljena. Smatramo da je taj podatak važan i da bi trebao biti jasno izražen u poglavlju «Planirani iznosi i ukupna vrijednost Programa».
3. **Točka 2.2.1.** – UNMK uočava i pozdravlja jasnije isticanje upisa u Registar neprofitnih organizacija kao formalnog kriterija za sudjelovanje na natječaju.

Važna napomena:

Popunjeni obrazac dostaviti na adresu elektronske pošte:

javna.rasprava-neprofitni.mediji@min-kulture.hr, zaključno do: 6. lipnja 2014.